

Skåne

djupis län

Balkåkra socken

Balkåkra +

Bjergelaget.

Bjergelaget har tillstått på 1840-talet till -
 höfvet Mårsvinslösa. Den äldste bonden
 i byn Nils Jergerson kunde dock läm-
 na några som helst upplysningar
 om byns eller byförfattningen. Hans
 fader hade aldrig nämnt något om
 tillhörande ting i denna by.

Bjergelaget 1934

Man skulde npp med all sin
älderman d. v. s. byalaget npplös-
tes för omkring 60 år sedan d.
v. s. då min syster var c:a 7 år
gammal.

Älderman bytte vid npplös-
gillet och ämbetet gick på npp-
lar. För sitt nppbyrå hade älder-
mannen inte något värde. Ennär
och äldringar voro fria från att va-
ra älderman.

Prästare, väpnare eller bäre
sinner inte.

Byalaget ägo gemensamt 3 st.
gruslag.

Någon instrument från byn
kunde min syster inte berä-
kna.

4308

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

men idag men som berättade att
man i gamla tiden haft bräuf-
tingar på begravningarna och näm-
de särskildt Rygge där det fanns
bredda bräder af trä som bräuf-
tingar.

B6-34

4308

4
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skane
Kjennis Med
V. Nylund's son
Kragarp

Byslaget.

Tunga som helst uttrycker sig i
ordval. Meddelare: brodern dars Jepsen-
son c:a 55 år gammal och född i
byen. Hans far som tillhört år
1848 berättade aldrig något om
byslaget.

Ombygd Byslaget 1934

Enbytte af äldermannen skedde vid
Närsemdaholm och äldermannabytet
gick omkring efter nummerord-
ning. Äldermannen hade ingen er-
sättning för sitt uppbud. För 25-
30 år sedan upplöstes byalaget.

Resittare, vägnare eller hore
funns icke i heller någon bylåda
eller andra byinskrifter (Obs! En
lur af måsling!) Men slutet sam-
marknades bymännen till stäm-
ma genom order som upplästes
af äldermannen.

Vid hälsningen låg en gammal
mattorpa som byalaget gemensamt
ägle.

Knäppingar eller andra börs -

4308

instrument brände min sagesman
icke till.

6

2

LINDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4308

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skåne
djupviks län
V. Wörröps län
Wörröps län

Byslagen.

Fuga upplevningar om att vara.
Meddelare: Bonden och nämndens
man Olof Larsson, 60-årig, född i byn.

Olof Larsson 1931

Skåne
djupa lund
V. Nöbbelöfs och
Fingervik

Bygglaget.

Vid mitt besök i byn anträffades
ingen bröde som kunde något att be-
räkna. En gammal fru tiderasom med-
delade att man bytte äldreman vid
Märkesspitset. Vid märskiden smekades
alltid andra eller gås. Äldersmannas-
län gick omkring på ärrarna efter
munnsörvåning. Man upplöste by-
laget för c:a 30 år sedan.

En rektor samt en lärka med föll-
lock och byns lundlingar deprecerade
på minnes i skurup (!!!) Fingervik 1934

4308

9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skränne
Sjörups och
Sjörups +

Bygglaget.

Enligt bröderna Per Larsson, Ja-
ker Larsson och Nilsen, alla 70-
åringar och födda i byn, fanns här
nått för omkring 60 år sedan al-
dermannen och byalag. Aldermande-
kan gick omkring efter områdes-
ordning och en byråda, som förvar-
nen följde aldermannen. I tiden
fanns en del gamla handlingar.

Per Larsson 1934

4308

10
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Minne

Amoris Ad
Sjörens son
H. Vällösa

Byggnader.

Enge som blivit utbyggd och ut-
världat enligt brodden och smed-
mästaren K. Paradis född i byn år
1854.

Enge Sjörens 1934

4308

Skänne
djupets ned
Sjörupers och
S. Vallrön

Byggnadslaget.

Byggnadslaget har beslutat öppna upp
barnens upp. Meddelare: Bröderna Per
Sundström och Nils Larsson, båda c:a 75
år och födda i byn.

Per Sundström 1934

Skänne
djupets båd
Skärby och
Guschapa

Bygglaget.

Upprättningen skulle byn ha en be-
stämt af endast 2 gårdar, hvilka sam-
manlagits till en gård som skänks
till allmoget. När jorden var endast
näringsgårdar för dem icke som län-
na några som best upplysningar.

Middelare: Sven Persson 60 år gam-
mal, född i Skärby by.

Bengt Skärby 1934

Skåne
Lunds län
Skåne län
Kungälv

Bygglaget.

Närvarande Herr Nilsson med-
delade att då han kom till byn för
 omkring 40 år sedan var bygglaget se-
 dan långt tillbakat upplöst. Det enda
 tillfrågade herren hade hört be-
 rätta var att äldermännen i
 gamla tiden sammankallade bya-
 mönnen till stämman genom blå-
 sande i ett horn, som var af de

Rune Engström 1937

4308

14

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Minne
djupits ned
Skärby och
Skärby +

Rydalaget

Gränderna Sven Persson, Nils Åreson
och Anders Håkansson, alla 60-70-åring-
ar och friska i byn minnas endast
att man i deras ungdom talade om
att det fanns en älderman i byn.

Renss Uppskrift 1934

4308

Skivane
djupins tid
Snäresåsen och
Snäresåsen +

Byatalaget.

Enligt bröderna typen Åreson, Nils
Näreson, Nilsen Svensson och Jöns
Nilsson, 50-70 år gamla och friska i
bygn, äro Byatalaget länge före deras tid
upplöst och många som arbetat upp-
lysningsarbetet af dem icke erinras.

Åreson meddelade att under hans
ungdom red man - det var drängar
och bondvägar - och byggringarna må-
gon gång under jostagen. På aftonen
var det så dans och spel.

Om Byatalaget 1934

4308

16

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Shrine

Ljunga och

Villie och

Rudolf

Byggnad.

Byggnad som för bestod af flera går-
dar är församlingen och samfundslag-
ning har skett till en gård. Eniga upp-
gifter om byggnaderna kunna bringas
upp.

Byggnad 1934

4308

17
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Shance
djungels och
Villie och
Eharp

Byggnaden.

Engen hade minnerna minnas något
och till byggnaden minnena föreställer.
I byn finns det nu mest uppfyllnad för
Kusprundmeddelare: där är minnernas
andra.

Byggnaden 1934

4308

18
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skåne
Svenns län
Villie och
Bydalsgård

Bydalsgård.

Ensam af de nu bevarade bösi-
derna (arvskötsböcker hvar Bydals-
gård) kan meddelas något
om Bydalsgård.

Kyrkostyrelse: Bydalen Anders Lars-
son.

Bydalen Andersson 1934

4308

19
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Stråne
djupa och
Väst och
Trummen

Bygglaget.

Dessa som väst uppgifter om
att bygga upp enligt bröderica Per
Hansson 60 år gammal och Nils Sören-
son c:a 50 år gammal, båda födda i
Bygg.

Per Hansson 1934

Byalaget befror hvar inom den del
af byn som ligger i Karlösa socken.

Kidernarna bytes som Mänskappen.
För samlatas man då hos dess upgående
äldermannen. När man kom till man
en best, rådesbragerna gjordes upp,
grundbragpengarna delades, prästmäns-
ren som var med på mänskapen
afmönades och Mönkaren fick offer för
hvilket man i gamla tider bjöd på
öl men senare bara på cigarrer.

Mälviden bestod af smör och bröd, kött,
fläsk i stora stycken, korv eller ank
eller gås, kakor med sylt eller jellat-
sar. Efter mälviden drack man rum-
pödding, röste bröd och lämpsigor
som hvar och en medförde och spe-

lade bort - smack, visst skick och under-
tiön senare också lite praffe. Under
årsmötet äldre till byrå spördes den af-
gående äldermannen på en best
och efter rådgivningskommissionens uppgörande
på haffe. Därpå man gick i sam-
lad grupp till den tillräckande
äldermannen som byrå mat, boddy
o. s. v.

Äldermannensposten gick omkring
på byråmannen efter nummerord-
ning.

För arbetet hade äldermannen ej
någon beträffning.

Även mycket gamla byråmän
beskredo äldermannensarbete - till
det yttersta. Fanns några andra bland

åbörda var någon af hennes verk-
na söner med i laget.

Om besittare, vägningsbure eller
höre hade min sagesman aldrig
hört talas.

Bövalaget har haft ett gemensamt
gruslag som försalts för 7 år sedan.

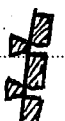
7 gamla hider sammankallades
byvännen till stämman af äldersmän-
nen som blöte i en tur. Sedan
utfärdade äldersmännen order som
gick från gård till gård efter num-
merordning. På en sådan order lunn-
de det då så här: "Varvölva åbrar
anmodas att möta hos äldersmän-
nen den --- blottan --- i och
för äldersmansgille."

Enligt en förundersökning af
den 28. 11. 1855 som förvaras i bys
läda skulle den som utblef från
stämman när order sändes böta 16
shilling bakom om rättare icke
skulle renast en finne efter det
i orderen utgått klubbslaget.

I byns läda som följer älder-
mannen finnas ett mindre antal
handlingar mest rättslingor och
brevviser utprägnade från 1800-
talets senare hälft.

För min egen skull hade Mr gamm-
la bröder en gång berättat att Rätts-
lingor för förvaras i byns läda i
denna stad.

4308

Pyläda med fjälvete, af järn, försedd med två ror täckta, hvar en rindrade , botten fäst med trä-

dubbar. Rådets längd 50.5 cm, bredd 29 cm, höjd 22 cm. Den är grönmålad med fjälvete inskrifning i svart färg:

Varulösa Pyensåns
Ordningens råd
1857.

Wm. Bergström 1934

24

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

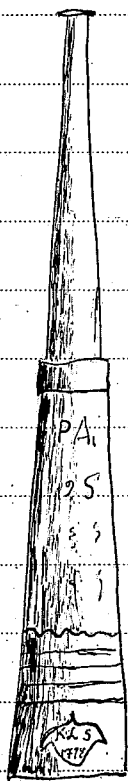
4308

Peppur som förvaras hos handlande
därvid i Kustvår.

duren är rakt, af mässing med
med munstycke af koppar och en
brett brygg dess midtparti öppes-
ledes af koppar.

Längd 50.2 cm; diameter vid
munstycket 2 cm och vid
bryggspisningen 8-8.3 cm.

På mitten midtpartiet och
bryggspisningen finns
inburet med lures
längdriktning uttryckt
följande inskrifning:

25
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

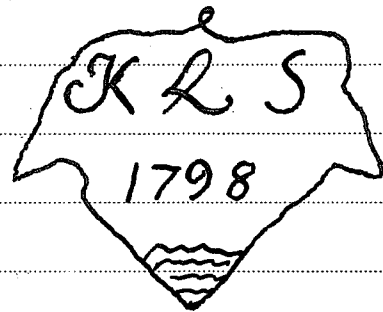
4308

PA

O.S.S. ◇ P.T.S. ◇ P.R.S. ◇ L.M.S. ◇ V.L.S.

O.H.S. ◇ E.I.S. ◇ B.P.S. ◇ R.H.S. ◇ P.L.S.

H.G.S. ◇ N.P.S. ◇ P.A.S. ◇ R.P.S. ◇ H.O.S. ◇ M.N.S.

26

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

4308

27
LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNENE
ARKIVSkäner
Linné's bok
Villie om
Villie +

Bygglaget.

Landstingsmanneven Nils Hansson, född
i byn meddelade att Bygglaget var
upplöst länge före hans tid. I hans
frånvaro fanns de gamla byse-
nerna kvar och blev helt in-
rikt. Stenåmningen upptogs af
3 större stenar c:a 1:2 m. höga och
vöcker om dessa stenar en del
stenar af marmorlaster och lagda
i halvcirkel. Runt hela
stenåmningen hade ursprung-
ligen varit stora stenar.

Skriv endast på denna sida!

17 Mars 1934